

får

DAGBOKEN

Axel Lindén

får

DAGBOKEN

Albert Bonniers Förlag

3 juli

Bää-äh! Där är de. Jag ser dem inte riktigt, men de brukar vara borta i träddungen. Fåren. Eller får, singular och plural i samma ord. Jag tänker på Horace Engdahl. För några år sedan beundrade jag – eller var jag åtminstone intresserad av – honom och liknande personer. Någon sa att han verkade vara orolig för att bli ensam och betydelslös. Den som är rädd för att bli ensam har kanske aldrig haft riktigt sällskap, den som är rädd för betydelslöshet... Bä.

5 juli

Tackorna ligger fint bredvid trädgårdslandet. Gruppen ser inte så stor ut. De ska vara tolv plus sexton lamm, men på lite håll ser det snarare ut som ... nio. De verkar nöjda. De gillar att ligga i en liten backe och blicka neråt. Som om de hade koll.

10 juli

Det blir små stigar i hagarna. Fåren går efter varandra för att inte slita på betet. Den idén hade jag aldrig kommit på själv.

13 juli

Det är varmt. De ligger i skuggan under de stora ekarna. Trots uller lider de inte av värmen, sägs det. Historiskt sett är får ökendjur. Det står en gammal så kallad betes-pump i hagen. Djuren kan själva pumpa upp vatten ur en brunn. Det är som ett lock över vattenskålen och när det knuffas undan rör sig pumpmekanismen. Den är egentligen gjord för kor och bland fåren är det bara en av de äldre tackorna som med lite ilska lyckas få upp något vatten. Jag går dit och pumpar upp några liter. De dricker faktiskt inte så mycket.

1 augusti

Man ska kolla till fåren minst en gång om dagen. På sommaren klarar de sig själva, så det gäller mest att se att de lever och att det finns vatten. Vi är några stycken på gården som försöker samarbeta kring fåren. Vi har haft olika system för hur vi ska dela på ansvaret, folk har kommit och gått, men fåren har bestått. Ett system gick ut på att vi skulle skriva upp tid. En koll i hagen, tio minuter. I efterhand framstår det som helt orimligt. Det förtog också charmen lite grann. En sak som är rolig med att ha får är att det då och då känns som något annat än ett jobb eller ett ansvar. Kanske fångas känslan bäst av att det inte är jag som har får, utan att det är fåren som har mig.

11 augusti

Vandrar ut i hagen. Allt är ok. En tacka står en liten bit ifrån de andra. Hon tittar på mig, tittar sedan ut i fjärran och bräker. Varför vet jag inte. Förmodligen inte hon själv heller.

18 augusti

Vi har en avskild grupp med bagglamm. Anledningen är att de börjar bli könsmogna och därmed skulle kunna betäcka tackorna. Fårpuberteten verkar emellertid ha ytterligare en effekt – baggarna blir mer och mer rymningsbenägna. De har varit utanför hagen nästan varje dag de senaste veckorna och på slutet har det eskalerat. Det känns som att de rymmer så fort jag vänder ryggen till. Jag måste se hur det går till. Idag hovrade jag i närheten av flocken utan att dra till mig uppmärksamhet. Ganska snart såg jag att det är två eller tre stycken som tar initiativet till att hoppa över staketet. En spontan lösning var att ta dem i hornen och släpa in dem i rundlogen. De får tänka över sina synder ett par dagar. Vi har lite extra hö i logen. Följden blev att resten av bagglammen slutade rymma, åtminstone för tillfället.

19 augusti

Idag var fåren på gott humör. Jag började med att flytta en av rymningsbaggarna i logen tillbaka till hagen, för att pröva om han ändrat inställning. Han smet direkt. Jag bar in honom i logen igen och tog ut en annan. Han stannade i flocken. De två som är kvar i logen kommer säkerligen aldrig att sluta rymma och vi kan inte slösa på vinterfoder. De måste slaktas.

20 augusti

Jag gick till vildingarna i logen. De tittade trotsigt på mig. Ni ska slaktas, tänkte jag. De fick hö. Sedan kollade jag till de andra. Det är mycket tistlar i skogshagen. Jag lockade baggarna med kraftfoder. De lär sig nog snart att följa hinken, det blir lättare att flytta dem då. Sedan meckade jag med den lilla hagen närmast logen. Det var egentligen bara löpande underhåll, ingen förbättring. Som att vara medelålders, sidledes framåt. Öppnade grinden till skogshagen så att tackorna kan gå i båda.

23 augusti

Nu rymmer tackorna också. De var ute nu på morgonen. Men det var åtminstone lätt att få in dem igen. De vet var de gick ut och om man föser dem framför sig går de tillbaka till hålet i staketet. Det är som att de egentligen vill vara hemma i hagen, men att de liksom inte riktigt kan hålla sig när de ser en öppning. Man känner igen sig. Det kanske är allmän... mänskligt?

24 augusti

Idag gick tackorna snällt tillbaka, den här gången genom ett mindre hål. Jag försökte få eltråden som vi satt upp innanför fårnätet att funka i skogshagen, men det gick sådär. Jag flyttade dem till Sams hage och satte på elen där. Det gick bättre. Första året vi hade får kom det en man till gården som lärde några av oss att klippa och lite annat smått och gott. Vi undrade om fåren vande sig vid att bli klippta från gång till gång, men han sa att får bara har tre saker i huvudet: äta, pöka och håll i staketet, resten tar de som det kommer. Alla tackor hade hittat samma lilla, lilla hål och gick dessutom tillbaka samma väg.